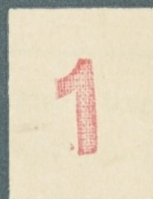

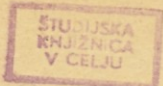
NOVO obsotelje

GLASILO ŠMARSKE KOMUNE IN NJENIH ORGANIZACIJ

2767 / 1963

0-158/1963

9. februar 1963

NOVO OBSOTELJE

Letnik I/1

V letošnji prvi številki NOVEGA OBSOTELJA vam posredujemo gradivo: z občinske konference SZDL, ki je bila 19.1.1963 v Rogaški Slatini.

Komisija za vprašanje šolstva v šmarski občini je pričela z delom in vam tokrat posredujemo v razpravo njen prvi predlog za reorganizacijo šolske mreže v občini.

V prihodnji številki bomo priobčili gradivo s področja zdravstva, ki ima v šmarski občini še svojstvene probleme.

Želimo, da bi v tekočem letu lahko pravočasno seznanjali v našem glasilu vse občane z osnovnimi problemi v občini ter prav tako spremljali prizadevanje občanov.

Izhaja občasno. Odgovorni urednik Marjan Ungar. Urejuje uredniški odbor pri Obč. odboru SZDL. Izhaja drugo leto.

PROBLEMI ŠOLSTVA V OBČINI

Predsednik občinskega ljudskega odbora je imenoval posebno komisijo za ureditev finančnih, organizacijskih in materialnih problemov šolstva v šmarski občini. Komisija v sestavi: Brilej Jože - predsednik ter člani: Birsa Vlado, Bizjak Franc, Zupanc Franc in Jože Jakoš se je sestala in pripravila predloge za:

1. ustanovitev finančno knjigovodskih centrov,
2. predlog reorganizacije šolske mreže in
3. predlog nagrajevanja po delu.

I.

Ustanovitev finančno knjigovodskih centrov bo v največji meri pozitivno vplivala na razbremenitev upraviteljev šol, ki se bodo lahko v celoti posvetili pedagoškemu vodstvu svojih zavodov.

V ta namen komisija predlaga:

1. center s sedežem v Šmarju zajame šole: Šentvid, Vinski vrh, Sladka gora, Lemberg, Zibika in Kristan vrh
Vodja centra: Jevšenak Slava
2. Center s sedežem v Rogaški Slatini: Rogoška Slatina I. in II. Stojno selo in Kostivnica
Vodja centra Drogenik Zofija
3. center s sedežem v Rogatecu: Donačka gora, Rogatec in Dobovec
Vodja centra Herič
4. center s sedežem v Bistrici ob Sotli: Pristava, Sodna vas, Podčetrtek, Olimje, Polje ob Sotli, Virštanj in Bistrica
Vodja centra zagotovljen.
5. center s sedežem v Kozjem: Lesično, Zagorje, Podsreda, Buče in Kozje
Vodja centra Grzina Ivanka

Komisija soglasno ugotavlja, da je to predlog, o katerem bodo prav gotovo povedali svoje mnenje prosvetni delavci. (V novejšem času obstoja predlog, da se npr. tudi v Pristavi ustanovi finančni center in se temu centru pripojijo šole: Zibika, Kristan vrh, Sodna vas in sama Pristava). Teh pripomb bo gotovo mnogo.

Vsi centri morajo pričeti z delom 1. marca 1963. in so v tem smislu člani komisije za posamezne sektorje odgovorni.

Do 15. marca je treba sklicati sestanek vseh vodij centrov na katerem naj bi posredoval ustrezne inštrukcije član kontrole družbenega knjigovodstva.

Vodje centrov opravljajo naslednja dela:

1. personalne zadeve,
2. finančno poslovanje,
3. materialno knjigovodstvo

Centri se financirajo tako, da sleherna šola iz svojega proračuna daje soprispevek. Zaradi enostavnejšega poslovanja to uredi že Sklad za šolstvo, ki odgovarjajoča sredstva dodeli matični šoli.

II.

Člani komisije soglasno ugotavljajo, da je treba obstoječo šolsko mrežo tako reorganizirati, da bi se dvignila kvaliteta osemletnega obveznega šolanja in smotrnejše trošila razpoložljiva finančna in materialna sredstva. Zato je treba nekaterim centralnim šolam priključiti podružnične šole, ki delajo do sedaj samostojno. Učenci teh podružničnih šol bi od petega ali šestega razreda dalje obiskovali centralno šolo. Posebej poudarja komisija, da je treba združevanje urejati v sporazumu z zbori volivcev in organi družbenega upravljanja, prizadetimi prosvetnimi delavci in s starši prizadetih učencev. Predvsem staršem in prav tako vsem za šolstvo odgovornim je treba razložiti, da ima reorganizacija namen dvigniti kvaliteto pouka in tako uspešneje pripravljati učence za nadaljnje šolanje.

Komisija je izdelala predlog za reorganizacijo šolske mreže:

ROGATEC - podružnična šola: Donačka gora, prešla pa se tja tudi del učencev iz Stojnega sela in Dobovca. V sedanjih razmerah združitev ni mogoča, ker je šola preveč zasedena.

ROGAŠKA SLATINA - komisija smatra, da naj osnovni šoli I. in II. ostaneta zaenkrat samostojni, k šoli I. pa se prešla del učencev iz Stojnega sela. Z novim šolskim letom pa je potrebno ukrepati v smislu priporočil krajevnih činiteljev, da se tudi ti dve šoli združita.

PODČETRTEK - podružnični šoli Olimje in Virštanj, prešla pa se sem tudi del učencev iz Polja. Del učencev iz Virštanja se prešla v Lesično. Pogoji: V Podčetrtku je treba z adaptacijo pridobiti še četrto učilnico. V sedanjih razmerah združitev ni mogoča.

KOZJE - podružnični šoli Buče in Podsreda, del učencev bi se prešolal tudi iz Polja. Pogoji: adaptacija prostorov, kjer je sedaj

tekstilna tovarna, za kar je potrebno cca. 15 milijonov investicij. V sedanjih razmerah je vsako prešolanje nemogoče.

BISTRICA - podružnična šola Polje ob Sotli

ŠMARJE - podružnične šole Šentvid, Lemberg, Kristan vrh, Pristava in Sodna vas.

Kapacitete v šmarski šoli so dovolj velike za tako število učencev, treba pa je zagotoviti prevoz.

(Obstoja predlog, da se ustanovi tudi centralna šola v Pristavi s podružničnimi šolami Zibika, Sodna vas, in Kristan vrh, kar je morda upoštevati).

Naslednje šole pa bi ostale v dosedanji organizacijski obliki, torej nerazvite in samostojne: DOBOVEC, ZIBIKA, STOJNO SELO, VINSKI VRH, SLADKA GORA IN KOSTRIVNICA.

S prešolanjem vseh učencev s podružničnih šol (od V. do VIII. razreda) bi se število učencev na matičnih šolah povečalo na:

KOZJE	306
LESICNO	263
BISTRICA	269
PODČETRTEK	170
ROGATEC	285
ŠMARJE	852
ROGASKA SLATINA	800

Brez kakršnikoli težav je združitev možna že z novim šolskim letom 1963/64 v Lesičnem (Zagorje) in Bistrici (Polje ob Sotli), ker kapacitete šolskih prostorov to dovoljujejo.

V Podčetrtku je združitev tudi že možna z novim šolskim letom, če bo ObLO zagotovil sredstva za adaptacijo ene učilnice.

V Rogatcu je potrebno urediti problem s hrvaškimi oddelki, v Kozjem pa adaptirati poslopje tekstilne tovarne. Poleg tega je treba v Kozjem še organizirati prevoz učencev. Upraviteljstvo te šole je že izdelalo predlog vznegega reda za avtobus celjskega podjetja. ObLO bi seveda moral plačati za te učence regres na vozovnice.

V Šmarju je na razpolago 13 učilnic in torej ni problema s prostori, pač pa je treba za učence iz Kristan vrha, Lemberga, Pristave in Sodne vasi tudi organizirati prevoz (redne avtobusne proge bi bile prenatrpane)

III.

Da bi vskladili prejemke prosvetnih delavcev v šmarski občini s prejemki v sosednjih občinah, je član komisije tov. Bizjak izdelal predlog za nov način dodeljevanja finančnih sredstev šolam. Po tem predlogu bi se sicer skupna vsota prejemkov posameznika povečala za cca 3.000.- din, vendar pa bi bil gibljivi del 15% od te vsote. S tem bi tudi v naši občini pričeli nagrajevati po delu.

Družbeni sklad za šolstvo bi moral dati torej šolam naslednja sredstva: 1.) za osebne izdatke po pravilniku
2.) 5% rezervo
3.) sredstva za finančne centre
4.) 70% za prispevke
5.) 10% od osebnih izdatkov za materialne (razmerje mora biti vsaj 90 : 10)

Tovariš Bizjak Franci bo o tem poročal na aktivu prosvetnih delavcev.

R E F E R A T
iz
občinske konference SZDL

Tovarišice in tovariši, dragi gostje, spoštovani delegatje, dovolite mi, da na tem mestu nakažem nekaj najbolj bistvenih problemov v delu šmarskih organizacij Socialistične zveze iz razvoja in življenja komune, da bomo lahko na tej osnovi razvijali današnjo razpravo in sprejeli najboljše zaključke za našo nadaljno pot v vztrajnem prizadevanju za socialistične odnose med ljudmi. Že dokaj obsežno pismeno poročilo, ki ga je izdal občinski odbor SZDL prikazuje rezultate našega dela in prizadevanja, istočasno pa osvetljuje tudi šibkosti, ki so se pojavljale med delom.

Organizacija Socialistične zveze v našem dinamičnem razvoju odigrava vedno močnejšo vlogo. Procesi decentralizacije v celotnem družbenem življenju vključujejo v sodgovornost za gospodarsko, politično in kulturno rast občine vedno večji krog občanov bodisi v podjetjih bodisi v občini kot taki. Socialistična zveza ob tem ni samo široka tribuna občanov, o čemer tako radi govorimo, temveč je široka gonilna sila v družbenem življenju, široka mobilizacijska sila naših ljudi. Skozi organizacijo socialistične zveze se občani uveljavljajo, izražajo svoja mnenja, dajejo sugestije, uveljavljajo svojo vlogo, toda ne samo to, skozi organizacijo SZDL občani spremljajo razvojni proces, neodvisno nastopajo kot konstruktivni kritiki slabosti, spodbudljajev. Še ni dolgo tega, ko je na nekem sestanku nekdo sprožil, da bi morala v predlogu občinskega statuta organizacija SZDL imeti večji povdarek, svoje posebno mesto, kar je odločujoča subjektivna sila. To je res, da je iz dneva v dan pomembnejša, toda organizacija SZDL je politična organizacija in kot taka ne potrebuje v nobenem statutu svojega posebnega mesta, ker bi jo tako mesto v temeljnem zakonu lahko v njenem poslanstvu, v njenih organizacijskih nalogah hromilo, namesto, da bi široko in samostojno delovala sredi množic za svetle cilje socializma. Pač pa ima kot politična organizacija veliko in odgovorno vlogo, da usmerja naše občane, jim nudi oporo takrat, ko se morajo odločevati, da ocenjujejo domače in mednarodne pojave z najbolj pravilnega zornega kota, da s temelja socialističnih ciljev presojuje in ocenjuje, da bdijo nad pravilnim izvajanjem širokih demokratičnih dolžnosti in pravic ter nikoli ne dopuščajo, da bi v škodo družbenih interesov kdorkoli izrabljali naše široke demokratične svoboščine. Organizacija SZDL naj bo taka tribuna občanov, ki se bo vedno bolj odločilno uveljavljala, kot nosilec najhnaprednejših izvajanj, njena naloga se ne končuje s kritiko napak, organizacija SZDL ni nadzornik, temveč predvsem tista, ki pomaga obveščati naše občane, ki jih pravočasno pripravlja, da se bodo lahko vedno bolj uveljavljali, kot najbolj odločilen činitelj v družbenem življenju, da bodo vedno bolj zavestno sodelovali v prizadevanju za socializem. In prav zaradi tega je pomen organizacije SZDL vedno večji, je odgovornost vedno večja.

Organizacija SZDL se je angažirala na vseh področjih družbenega življenja v občini. Ob tem se ni uveljavila samo kot pobudnik, temveč je dostikrat tudi neposredni nosilec nalog. Priznati pa moramo, da smo glede nekaterih dogodkov včasih bili v zamudi. Pravočasnost je bistvena prvina političnega dela in tega bi se morali dosledno zavedati. Pravočasnost pa je odvisna tudi od političnega posluha, ki ga moramo imeti za željo, potrebe in nagibe naših občanov. Prav verjetno je, da bi nam marsikatera bodisi gospodarska bodisi politična akcija bolj uspela, brez trenj in zastojev, če bi pravočasno vstopili v stik z občani in jih temeljito pripravili na dogodke, katere ne bi smeli samo sprejemati kot dejstva, temveč bi morali biti zanje že prvenstveni pobudniki. Slabo je tudi to, če so take priprave občanov, pa naj bo to za jesensko setev, za sklepanje kooperacijskih pogodb ali kaj drugega, organizirane preveč kampanjsko k čemer dostikrat pri našem delu radi nagibamo. Delo organizacije SZDL mora biti načrtno, vztrajno, nenehno, neprekinjeno in se nikoli ne smemo uspravati ob trenutnih uspehih. Preobraževanje človekove zavesti ni enkrat, kratek proces, to je postopen, dolgotrajen proces, ki se razvija vzporedno s spreminjanjem medsobojnih odnosov, s spreminjanjem človekovega položaja v družbi.

V naši občini smo v preteklem obdobju skrbno izvajali priprave za uveljavljanje določenih upravičenih ukrepov: davčne spremembe, agrotehnični minimum, spremembe v službi socialnega zavarovanja, ob vprašanju podružabljanja zemljišč, kar je bilo sorazmerno uspešno. S takim delom bomo morali vztrajno nadaljevati, prirejati množične sestanke, na katere se občani vedno bolj odzivajo in jih seznanjati z vsemi pokazatelji razvoja v komuni: Danes opažamo, da so pobudniki za sestanke že vedno bolj občani in vedno manj forumi od zgoraj, kar je edino pravilno. Z mnogih krajevnih organizacij SZDL smo po letnih konferencah sprejeli pobude, da želijo slišati, kako se bo razvijalo kmetijstvo v občini, kako je z živinorejo, kako je s perspektivami v turizmu. To pomeni, da se živo zanimajo za gospodarski razvoj, pri katerem hočejo biti vedno bolj neposredni ustvarjalci, kar spet lahko ocenjujemo kot ugodno in dobro. Razprave okoli predosnutka ustave so bile nenavadno množično obiskane in so nam dale bogato gradivo, ki nas opozarja na to, kar naše občane najbolj zanima. Ta spoznanja so nam do neke mere kažipot do dela, ker nas opozarjajo na tiste najbolj občutljive zadeve o katerih bomo morali občani še največkrat spregovoriti. Iz razprav na šmarakem območju lahko zaključujemo, da so zadevala najbolj vprašanje okoli zasebne zemljiške lastnine, dednega prava, odnosov do podružabljanja zemljišč, vprašanja preživnin za kmete, čeprav je bilo tudi ostalih vprašanj veliko. To ni čudno, saj je šmarska občina izrazito kmetijska, v kateri se še vedno okoli 56 odstotkov prebivalstva ukvarja s kmetijstvom. Ustavne razprave so posebno množično razgibale ljudi zunaj po vaseh, saj so najbolj množično bili obiskani sestanki v Polju ob Sotli, Kozjem, Podsredi. Zanimivo pa je to, da množičnost

niti ni uplahnila pri letnih konferencah, kjer je bilo n. pr. v Podčetrtku navzočih 75% vseh članov KO SZDL, v Polju ob Sotli 64%, v Kozjem, Gorjanah, Osredku in še nekaterih drugih krajih preko 50 odstotkov članstva, kar je nedvomno lepo.

Opozoril bi pa rad na to, da se zdaj, ko je bila aktivnost na višku, ne smemo uspavati. Videti je, da je po močni razpravni akciji naenkrat zastoj. Prav gotovo pa se bo dejavnost razmahnila spet v prihodnjih dneh, ko bodo občani razpravljali o osnutku občinskega statuta.

Po vsem lahko zaključujemo, da je zanimanje za družbeno življenje, za neposredno sodelovanje v delu organizacije prav preteklo leto občutno poraslo. Problemi, ki so jih nakazovali, so bili zelo pisani. Dosti bolj poredko so se ukvarjali z ožjo komunalno problematiko in davščinami kot pretekla leta, in so tokrat že dosti bolj dojemali občino kot gospodarsko in politično celoto ter skušali reševati lastne probleme glede na problematiko celotne komune. Letne konference pa so pokazale tudi to, da se občani vedno bolj želijo izobraževati. Brez tega ne pojde več. Le preko razgledanosti, poznanja problemov vodi pot k dobremu samoupravljanju, k uspešnemu delu in resnično širokemu uveljavljanju našega decentralističnega sistema. Pri krajevnih organizacijah SZDL so tokrat izdelali prav široke registre izobraževalnih potreb, katerim bi morali prisluhniti in jim zadovoljiti. Običajno smo pri izobraževanju naleteli na težave glede sredstev. Te še sedaj obstojajo, vendar so izobraževalne potrebe tako velike, da so nekatere krajevne organizacije kot n.pr. v Bistrici ob Sotli, že odločile, da so pripravljene del sredstev pridati iz svojih virov. Nedvomno bomo morali najti skupen jezik in izobraževanju posvetiti vso skrb. Tu ne gre samo za neko strokovno izobraževanje, tu gre predvsem za spoznavanje naše družbe - stvarnosti, za spoznavanje bistvenih prvin komunalnega sistema, za spoznavanje temeljnih gospodarskih pogojev.

Menim, da bomo posebno novim vodstvom krajevnih organizacij tudi v tej smeri morali nuditi skrbno pomoč. Večinoma so dosedanja vodstva primerno delovala, vendar smo imeli nekaj izjem, kjer niso mogla vzpostaviti pravnih stikov z občani na svojem območju, zaradi česar je delo takih organizacij bilo mlačno. To se je pokazalo n.pr. v Stojnem selu, Zibiki, Pristavi in še drugje. Če vodstvo ne najde primernih oblik dela, če ne prisluhne občanom in sproži aktivnosti, ki jo občani terjajo, potem izgubi tla pod nogami in se oddalji od članstva. Največja slabost pri teh organizacijah je ta, da nimajo izdelanih delovnih načrtov. Saj ne rečem, da je delovni načrt zdaj edina zveličavna stvar, vendar pa je opora, vnaša v delo jasnejšo perspektivo za vse leto in deluje vzpodbudno, posebno še, če je realen, postavljen v mejah zmogljivosti. Delovne načrte bi si morale izdelati vse organizacije, stvarne, na osnovi potreb, ki so na določenih območjih v komuni, ker je to predpogoj za učinkovitost in enakomernost dela skozi vse leto.

Ne bi hotel ponavljati stvari, ki smo jih osvetlili v objavljenem poročilu, kjer je o izobraževanju in delu sekcij obilo govora. Podčrtati nameravam še nekaj bistvenih problemov iz gospodarstva, ki v samem poročilu še niso posebej poudarjeni. Težko bi bilo poglobljeno obravnavati vse probleme, osvetliti vse pozitivne in negativne pojave, prav pa je, da spregovorimo o gospodarstvu, ker je nekje prav to s svojimi uspehi ali neuspehi ponovno merilo splošnih prizadevanj. Gospodarski uspehi zdaleč niso pogojeni samo z objektivnimi činitelji, temveč v veliki meri tudi s subjektivnimi in prav v odnosu do teh ima organizacija Socialistične zveze svojo odgovorno nalogo. Osebni standard delavcev raste skozi večjo proizvodnost in tu ne more biti nobenega izigravanja. Tržne situacije so po svojem značaju močno variabilne in ne dajejo močnih in trajnih osnov, temveč včasih, če smo površni pri ocenjevanju, ustvarjajo varljiv videz gospodarske moči. Prizadevanje za višjo proizvodnost, prizadevanje za boljše kakovost izdelkov mora biti vodilni motiv v delovnih kolektivih. To je edina pot, da se določena podjetja lahko uveljavljajo v mednarodni blagovni izmenjavi in resno nastopajo na mednarodnih tržiščih. V občini nimamo dosti industrijskih podjetij. Edino večje podjetje je Steklarna "Boris Kidrič", ki se je s svojo proizvodnjo uspešno vključila v mednarodno delitev dela in ni bojazni, da v tej smeri ne bi bilo perspektive. Dosti manj povoljne pogoje ima mestinjski lesni obrat, ki se vključuje v izvoz s proizvodi pod ceno, vendar ob tem z razumevanjem upoštevajo družbene interese. Ob proizvodnji bi se dotaknili še občutljivega vprašanja, to je delitve dohodkov. Moramo reči, da v gospodarstvu, v naših obratih, še niso zlasti v manjših, preboleli uravnilovskih tendenc, čeprav delovni kolektivi spremljajo gibanje proizvodnje, rast podjetja ter ob tem razpravljajo o vsebini pravilnikov, vendar pa ne moremo reči, da so rezultati zadovoljivi, še drugače pa je v ustanovah in zavodih, posebno v šolstvu in zdravstvu. Tu so se močno uveljavljale uravnilovske tendence pri delitvi osebnih dohodkov, ki pa izpodbijajo osnovne smotre, ki jih želimo doseči z uvajanjem delitve osebnih dohodkov po delu. Taki odnosi hromijo stimulativnost in vodijo v zelo mlačne odnose v delovnih kolektivih, ne samo medsebojne, temveč celo v mlačne odnose do dela kot takega. Čeprav smo pogostokrat slišali, da so n.p.r. prosvetni delavci večino svojih razprav na različnih zborovanjih posvečali materialnim problemom in prav vprašanjem osebnih dohodkov, vendar lahko ugotavljamo, da so se premalo posvečali prav notanji delitvi osebnih dohodkov, notanjim pravilnikom. Mnogi kolektivi pravilnikov niti izdelali niso, še nimajo potrjenih, mnogi pa so jih enostavno prepisali, ne da bi se ob njih poglobljali v svojstvene pogoje, ki jih imajo na lastni ustanovi. Občutna pomanjkljivost pa je tudi v tem, da so marsikje težili k stabilnosti pravilnika, k togi statističnosti in s tem pravzaprav k nekdanjemu administrativnemu razdeljevanju osebnih dohodkov, namesto, da bi v razvoju nenehno izpopolnjevali pravilnike, odpravljali pomanjkljivosti in iskali vedno boljše, primerne, še oblike. Kozjanski prosvetni kolektiv je tu najbolj poglobljeno ravnal ter skušal

najti dejansko izvirne prijeme, ki bi v prosveti zagotavljali izvajanje načel o delitvi osebnih dohodkov po delu.

V nekaterih podjetjih, posebno manjših obstojajo še drugačni problemi. Silno težko se օtresajo mojsterske mentalitete, ki hromi uveljavljanja sodobne proizvodne tehnologije. Tu se prepletajo dostikrat osebni interesi v neskladju z družbenimi interesi na škodo celotnega delovnega kolektiva. Vsak delovni kolektiv v proizvodnji si naj prizadeva, da bo čimbolj izkoristil osnovna sredstva, da bo čimbolj gospodarsko organiziral proizvodnjo, smoterno razporedil delovno silo in uveljavljal tiste delovne metode, ki vodijo k najboljšim delovnim uspehom. Pot k tem vodi tudi v proizvodnjo po načinu tekočega traku, ki je hitrejša in izdatnejša; mojsterska miselnost pa se taki obliki upira. Tudi pri nas so v tem smislu težave, kot jih prebօlevajo v "Oblačilih" in še ne-terih manjših obratih. Imeli smo primer, ko je pred časom imelo podjetje dva tovariša v mojsterski šoli. Danes delata v tekoči proizvodnji nočeta dosti slišati. "Čemu sva pa bila v mojsterski šoli?" Tako se sprašujeta in taka miselnost močno ovira celo vodstvo pri delu. Razbijati mojsterskomiselnost, ki je močno, krčevito zakoreninjena v nekaterih manjših obratih, ni lahko, ker tu trčimo večkrat na močne osebne interese, kar rodi tudi močne odpor, vendar bi morali biti doslednejši. Celotne kolektive je potrebno poglobljeno seznanjati s proizvodno tehnologijo, jih spoznati z gospodarskimi pokazatelji, da bodo o tem poglobljeno razmišljali in začutili lasten notranji pritisk zaresitev, za reorganizacijo ustaljenega sistema. Tu ne gre za nobeno napadanje mojstrov, ker mojster je končno delavec usposobljen za svoje delo, ki je proizvodnji še kako potreben; tu gre prvenstveno za boljšo notranjo organizacijo proizvodnje, ki joterja ekonomska računica in razvoj podjetja, a preko tega za boljši življenjski standard celotnega delovnega kolektiva, ne samo posameznika, večkrat pa ob tem gre tudi za eksistenco celotnega podjetja, če ne bo sledilo modernejšim metodam v proizvodnji.

Vprašanje notranje organizacije podjetja je silno pomembno. Še ni dolgo, ko je bilo, ko je bilo v odnosih nekaterih zaposlenih do službe socialnega zavarovanja in vzporedno tudi do podjetja dosti neodgovornosti. Ljudje so mnogokrat čisto brez potrebe ostajali doma in s tem izpadali iz proizvodnje in obenem bremenili družbene izdatke. Ti odnosi so se z novimi predpisi dejansko močno izboljšali in se je obenem utrdil tudi notranji red v podjetjih. Organizacija SZDL je o teh problemih zelo poglobljeno razpravljala, ne samo z ljudmi v podjetjih, temveč z vsemi občani. Disciplina je v proizvodnji nepogrešljiva. V tej zvezi bo potrebno razmišljati tudi o tistih, ki so delavci in kmetje hkrati, toda o tem še pozneje. Ne moremo dvominiti o tem, da mora sleherni član kolektiva biti za svoje delovno mesto strokovno usposobljen, to je predpogoj za solidno proizvodnjo. Pravi človek na pravem mestu: to naj bi bilo vselej temeljito načelo pri kadrovski razporeditvi. Ne moremo pa se zadovoljiti, da bi delavec na svojem mestu bil le ozko strokovno podkovan. Delavec mora poz-

znati, kako njegovo podjetje živi, kakšni so odnosi podjetja do tržišča in vključevanja v mednarodno delitev dela. Od tega je dostikrat odvisno, kakšno stališče bo zavzemal do lastnega podjetja, do notranjih pojavov v podjetju. Potrebno je razumeti vlogo podjetja v širši skupnosti, ker se je potrebno širšim družbenim interesom le podrediti, pa čeprav bi drugače določeni finančni pokazatelji morda začasno bili drugačni.

Zelo pomembno pa je še vprašanje osebne odgovornosti, ne samo kolektivne odgovornosti. Ne gre tu samo za podjetja, gre sploh za odgovornost človeka pri reševanju družbenih problemov. Tu ne gre samo za odnos družbene lastnine, ki je pri posameznih še danes čudno izmaličen, ko morda vrednoti zasebno lastnino drugače kakor družbeno in to v tem smislu, da družbene ni tako škoda, če se n.pr. pokvari, kakor zasebne. To so še odsevi nekdanje miselnosti, ko je med državo in državljanji zijal dejansko še globok prepad. Tu mislim podčrtati predvsem drugo osebno odgovornost. Kdo je odgovoren kako se bo razvijala na primer trgovina v šmarski komuni. Ali so za to odgovorni kmetijci? So za to odgovorni prosvetni delavci? Mislim, da ne! Za razvoj trgovine so preventivno odgovorni trgovci kot strokovnjaki tega področja, ki pa morajo, razumljivo, poznavati vse gospodarske in ostale pokazatelje komune kot celote. Večkrat pa se dogaja to, da morajo reševati na primer trgovske probleme čisto drugi ljudje. Seveda je potrebno prisluhniti mnenju občanov, vsem, toda ekonomska računica, jasna perspektivnost v skladu z zmogljivostmi morata biti temelj za reševanje. Ni pa osebno odgovoren za celoten problem v občini spet en trgovec, temveč vsi trgovci, toda vsak posameznik pa spet v odnosu do delovnega kolektiva.

Tako je tudi na drugih področjih. V šolstvu smo že imeli celo vrsto problemov. Vprašanje šolstva je v šmarski občini še vedno zelo akutno. Pravkar bo potrebno proučiti reorganizacijo šolske mreže. Kdo je navsezadnje najbolj odgovoren za to, da bo izobraževalno vzgojno delo v redu? Kdo je preventivno odgovoren, da si šola uredi svoj notranji red? Vsekakor prosvetni delavci najbolj, ker strokovno odgovorni zato, kako bo potekalo delo in življenje šole. S tem ne odrekam zunanjih vplivov vloge šolskega odbora, vloge občanov, nikakor ne, ker bi to bil goli nesmisel. Prav tako pa je nevzdržno, da bi nestrokovnjak bil navsezadnje osebno odgovoren za delo, ki ga ne pozna temeljito.

Vprašanju take notranje osebne odgovornosti v komuni dajemo premalo poudarka in to se nam včasih maščuje. Morda bi bilo marsikateri problem lažje reševati ali bi njegov pojav celo preprečili, če bi osebno odgovornost v širših družbenih dimenzijah bolj upoštevali.

Tudi v šmarski občini so potekli procesi izobraževanja v nekaterih gospodarskih organizacijah. Taki procesi skoraj vselej predstavljajo svoj kontigent, posebno še, če priprave niso dovolj temeljite. Pogostokrat se ob tem križajo družbeni in ožji interesi, zaradi katerih se skrivinčeno presojujejo utemeljeni predlogi, ko pa čujejo dejstva, ki pa zvajajo tiste, morda celo v samoupravnih organih, ki se niso dovolj poglobili v materijo in ne poznajo bistvenih stvari. To pa vodi tudi k nepotrebnim trenjem, nasprotovanjem, ki terjajo spet veliko energije, preden se vskladijo v najbolj primerni rešitvi. SZDL ima tudi pri teh vprašanjih lahko pomembno vlogo, če ne drugače, saj v tem, da poskrbi za pravilno informiranost javnosti, ki skuša tako ali drugače opredeljevati. Podlaga za vsako združevanje mora biti gospodarska. V občini se je odprlo vprašanje združitve trgovskih podjetij, ker le to vodi k izboljšanju trgovine, ki drugače ne bi zmogla prepotrebnih investicijskih sredstev. Delovni kolektiv Izbira v Rogaški Slatini se tako v novi situaciji dolgo ni mogel znajti in se tako spontano ustavlja. Na drugi strani se pa včasih lahko sprašujemo, če so nekatere združitve sploh vmestne, posebno če gre za združitve podjetij, ki so komaj podobna po proizvodnji. Tako vprašanje se je pojavilo ob združevanju Ključavničarstva in Actomehanične delavnice. Vsekakor ni vse takoj dobro, kar se predlaga, kakor tudi vsaka kritika ni primerna, zdrava in konstruktivna. Najbolj občutljiva pa je, če se skušajo zraven še vpletati čisto osebni interesi kot je bilo to v primeru šolstva.

Čisto človeško je to, da imajo ljudje različne misli in različne načrte, škodljivo pa je, če se predolgo ne morejo zediniti v podjetju za enotne perspektivne proizvodne koncepte. Plan mora biti realno izdelan, toda to bo samo, če bodo realni in jasni proizvodni koncepti podjetja. Ob takem problemu se že dolgo sučejo v Ključavničarstvu, kar pa prav gotovo ni najbolj primerno in se bo treba čimprej jasno orientirati. Nekje gre tudi tu za ali kompromis z mojstersko proizvodnjo ali za pojačitev strojne proizvodnje v serijski smeri. Tako tavanje je vsekakor odraz slabosti, ki jo potrebno odločno odpraviti, kar bi prvenstveno moral uvideti sam delovni kolektiv.

Kmetijstva pa je potrebno presojati v naši občini še s posebnega zornega kota. Svojsvenost proizvodnje, dani pogoji, struktura prebivalstva in konfiguracija pokrajine dajejo kmetijski proizvodnji poseben odraz. Zasebna proizvodnja je še vedno v veliki večini, saj je v družbenem sektorju komaj 5% obdelovalnih površin. Proces podružabljanja je zelo počasen. Kmetijska zadruga je doživela že dosti organizacijskih preobrazb in danes zajema celotno območje šmarske občine. Zavedati pa se moramo tudi tega, da nekje perspektiva šmarske občine prav v kmetijstvu. Na IV plenumu ZKS je bilo rečeno: od nadaljnega razvoja kmetijstva je odvisno ne samo, kako se bo dvigal standard našega kmeta in delovnih kolektivov, temveč celoten družbeni razvoj. Za šmarsko občino pa to še kako velja! Vedeti pa moramo tudi to, da nas prav oko-

li kmetijstva še čakajo še najbolj odgovorne in najbolj občutljive naloge. Ekonomska slabost, ki jo opažamo v občini, je že v tem, da je vsako leto več gospodarstev namesto manj. To potrjuje vedno večja razdrobljenost, manjšanje še tistih nekoliko večjih gospodarstev na drobne parcele na katerih pa navsezadnje živijo lahko samo tisti, ki so istočasno zaposleni. To je zaskrbljujoč pojav, ki ga ne moremo prezreti. Na drugi strani so smotri podružabljanja jasni: razlogi za to so spet edino gospodarski. Širjenje družbene proizvodnje nikakor ne ogroža zasebne proizvodnje in zelo kratkovidno gleda, kdor meni, da je cilj podružabljanja ta, da bomo vzeli kmetu zemljo, likvidacija zasebne zemljiške lastnine. Ne, smoter podružabljanja je prvenstveno ekonomski, ki vodi k nastajanju močnejših proizvodnih območij. Drobna zemljišča, razbrskanost raznoterih kultur na manjših površih površinah, to je nesmiselno, brezperspektivno, kar hromi tržno proizvodnjo, ki jo pa potrebujemo vsi. Ni mogoče več vztrajati pri izraziti naturalni proizvodnji, ker ne zadostuje, temveč se je potrebno pobrigati za močnejšo blagovno proizvodnjo, ki naj prerašča notranje potrebe. Zaokrožene obdelovalne površine omogočajo boljše uveljavljanje kmetijske mehanizacije, enotne proizvodne koncepte in dvigajo kmetijsko proizvodnjo na raven industrijskih metod proizvodnje, kar si čimbolj želimo.

Kmetijska zadruga se je pravkar notranje organizacijsko utrdila. To je bilo potrebno, ker smo opažali, da so se ob velikih kmetijskih zadrugah, ki so se razvile iz večih manjših, pogostokrat močno zrahljali stiki med njo in zasebnimi kmetijskimi proizvajalci, kmeti. Na letnih konferencah so nas ponekod občani na to opozarjali, toda tudi sama kmetijska zadruga je uvidela problem, ki ga skuša z notranjimi organizacijskimi spremembami reševati. Z večjim težiščem na ekonomskih enotah, kamor razporeja tudi strokovne kadre, namerava razvijati neposredne stike med družbeno in zasebno proizvodnjo, na drugi strani pa krepi samoupravljanje, saj bo tako v samoupravnih organih kmetijske zadruge sodelovalo dosti večje število neposrednih kmetijskih proizvajalcev. Ljudje na Kozjanskem, ki so v začetku z nezaupanjem sprejeli predlog o notranji reorganizaciji zadruge, so se bali najbolj tega, da bodo prikrajšani. Njihov trenutni odpor je izhajal tako iz objektivnih razlogov in ga ne bi mogli preostro presojati. Danes se ni potrebno bati, da bi kdorkoli odtegnil osnovna sredstva s tistega področja ali oslabil kadre. Z reorganizacijo se skuša zagotoviti predvsem še to, da bi dejansko strokovnjaki vodili kmetijsko proizvodnjo, zato pri kmetijski zadrugi želijo, da bi pri vsaki ekonomski enoti strokovnjake tudi imeli. Tu zopet lahko rečemo, da je pravilno, če hočejo uveljaviti eno temeljnih načel: pravi človek, pravo delovno mesto!

Na kmetijstvo ne moremo gledati z neko dobrodušnostjo, s prizanesljivo dobrohotnostjo, z oportunistom, kar je odraz določenega nezaupanja do kmetijske proizvodnje. V šmarski občini je potrebno zaupati ljudem in zemlji, ljudem, ki odkrivajo njeno vrednost. Utemeljiti je potrebno njeno čvrsto orien-

tacijo, ki naj se kaže v natančni rajonizaciji proizvodnih okolišev in ko je to jasno, naj bo taka proizvodna mreža, če tako rečem osnovni temelj za perspektivno kmetijsko politiko. Šele ob tem moramo upoštevati daljnosežnejšo investicijsko politiko, ki nedvomno perspektivno gospodarsko zelo zanimiva. Analize kažejo, da se moderna proizvodnja na plantazah lahko meri z industrijsko proizvodnjo in celo dosega sorazmerno enak narodni dohodek ali pa ga celo prerašča. Kmetijska zadruga naj teži k temu, da bo skušala saj nekatere proizvode finalizirati, toda to vse vzporedno s proizvodi iz zasebnega sektorja. Cena mesa v klobasi je višja, mleko v siru je več vredno. Sadni predelovalni obrat "SAD-SOK" je osnovni zametek take sadjarske proizvodnje in je že zdaj, čeprav je takorekoč komaj stekel, prerasel svoje zmogljivosti. Mlekarno pa skrbi to, da je mlečna proizvodnja vedno šibkejša. Mislim, da ne bi smeli mlečno proizvodnjo zapostavljati, posebno še tu ne, ker imamo sodobno urejen predelovalni obrat, toda to mlečno proizvodnjo bi morali koncentrirati, predvsem bližje obratu, na šmarskem in rogaškem območju, o čemer so tudi pri kmetijski zadrugi pričeli razmišljati. Ne smemo pregledati tega, da ima kmetijstvo prav tako možnosti, da se močneje vključuje v mednarodno menjavo. Smarska kmetijska zadruga predvideva letos v ta namen že 1 milijon kg živine, pri čemer bosta proizvajala družbeni in zasebni sektor vsak polovico. Ne bom se spuščal v analizo proizvodnih možnosti, ki jih ima kmetijstvo v šmarski občini. Podčrtal bi samo še to, da so odkupi, posredovanje, predstavljali v preteklem letu zelo zamotan problem pri nas. Nemogoče je bilo, da so cene enakih proizvodov v malih razdaljah bile absurdno različne, do 30.- n.pr. pri kg goveda med odkupom v Imenem in Pristavo. To se je dogalo, zaradi tega, ker je kmetijska zadruga imela devet samostojnih komercial, kar gotovo ni smoterno v eni gospodarski organizaciji. Kupec od kmeta je prvenstveno kmetijska zadruga in ta naj na svojem območju vodi razumno, enotno odkupno politiko. Smarska zadruga skuša z reorganizacijo, ki jo je zdaj izvedla, rešiti tudi to. Tako pa so se na njenem tržišču križali različni prekupčevalci, kar je vodilo v neskladno notranjo odkupno politiko obenem pa je bilo še politično škodljivo.

Za porej sem omenil drobljenje zemljišč in nastajanje novega tipa proizvajalca, to je kmet in delavec hkrati. Teh je v naši občini vedno več. To je svojstven problem, ki ga bomo morali drobno proučevati. Postavlja se prvenstveno vprašanje do odnosov proizvodnje, pa naj bo to do kmetijske ali industrijske. Na eni strani gre tu za delovno storilnost v podjetju, za odnose do delovnega kolektiva, na drugi strani pa gre za dosledno obdelovanje zemlje, za vključevanje v enotno kmetijsko proizvodnjo in za uporabo tuje delovne sile. Tu ne gre samo za neko frontalno napadanje tistih delavcev, ki imajo zemljo, temveč gre za globoko proučevanje odnosov, za vprašanje usmeritve človeka, ki nikoli ne more biti dvoje hkrati, enako popoln, enako dober. Eno pa je: ti problemi ne smejo ovirati kmetijskega razvoja, posestniki, če so tudi delavci se bodo prav tako morali prilagojevati metodam in vsebini take proizvodnje, ki jo skušamo v okviru naše kmeč-

ke občine uveljaviti.

Poseben problem v strukturni preobrazbi se pojavlja vzporedno s podružabljanjem, odseljevanjem mlajših ljudi. Kaj bo s starejšimi? Občina mora najti izhod, družba mora najti najbolj pravilno pot, da bodo ti ljudje zaščiteni, da jim bo zagotovljeno življenje in delo. Pri tem se odpira vprašanje priznanja delovne dobe, vprašanje tretiranja izkušenega kmeta glede na kvalifikacijo, vprašanje zaposljevanja zdravstvene in socialne zaščite. To ni samo občinski problem, to je širši, zato globlje o njem ne bom govoril. Poudaril bi še enkrat, da ob globokih družbenih premikih, ob strukturnih spremembah, ki nastajajo v zvezi z gospodarskimi spremembami, čakajo organizacijo SZDL še odgovorne naloge. Problemi so med občani živi, o njih je potrebno široko govoriti, postavljati stvari takšne kot so, preprečevati popačena tolmačenja in to tako, da pravočasno pristopimo k ljudem, ki morajo začutiti, da to niso problemi samo nekaterih posameznikov, prizadetih, temveč da so to živi problemi celotne družbe, ki vodi skrb najumestnejšo rešitev.

Še nekaj besed o turizmu, ker so prav o tem občani na svojih letnih konferencah precej govorili, posebno še v Obsootelju in na Kozjanskem. Turizem ima v šmarnski občini še posebno dosti skritih rezerv, ki bi jih bilo potrebno odkrivati. V splošnem pa je predpogoj za uspešen razvoj, da se naj vложи več investicij. V občini je več turističnih društev, ki bi svojo dejavnost morala bolj razviti, toda dozdeva se mi, da se ne znajdejo dovolj v svojem delu. Pred kratkim so ustanovili turistično društvo v Kozjem. Ne bi bilo pa narobe, če bi v občini bi la po vprašanju turizma boljša povezava Rogaške Slatine z zunanjimi kraji, posebno pa še z željami in prizadevanji društev. Veliko pa pričakujemo od novih cest. Skrajni čas je že, da bi končno zgradili ceste do Podplata, prav tako pa še od Kumrovca do Mestinja. Silno čudno je to, kot pred kratkim slišal, da so nekateri tuji turisti nezadovoljni, ker niso mogli porabiti toliko denarja, koliko so ga zamenjali v zamenjalnici. Prav taka dejstva nas opozarjajo na resnost problematike: tu ne gre samo za urejene turistične objekte, temveč gre za kvaliteto uslug, ki jih gostom lahko nudimo, bodisi v Rogaški Slatini, bodisi v okolici.

Poleg gospodarskih vprašanj so občutljiva še posebej vprašanja v zdravstvu in šolstvu. O zdravstvenih problemih v občini ne bom spregovoril, ker pravkar pripravljajo podrobne analize o katerih nameravajo spregovoriti na prvem plenumu. Pač pa so vprašanja v šolstvu taka, da se je potrebno vanje poglobiti. Že to, da pri devetih šolah v občini poučujejo v višjih razredih po tri razrede kombinirano, pri petih šolah pa celo po štiri razrede hkrati v oddelku, je svojstven problem, ki ga težko rešujemo rpi veliki razprostranjenosti in valoviti razčlenjenosti šmarnske občine. Vsem otrokom je potrebno zagotoviti moralne pogoje za izobraževanje, ki jih pa tako organizirane šole nedvomno ne zagotavljajo

V nekaterih občinah so to skušali reševati z reorganizacijo šolske mreže. Tudi pri nas moramo o tem dobro premisliti. V prihodnjih dneh bomo z občani razpravljali o tem kje bi lahko višje razrede vključevali v osrednje šole. Organizacija SZDL ima pri tem odgovorno nalogo, da pravilno pojasnjuje namene spojevanja, da preprečuje lokalistične tendence, ki ne bi bile v prid izobraževanju in vzgoji naše mladine. Predvsem moramo imeti pred očmi mladino, kateri smo dolžni nuditi pogoje nemotenega izobraževanja in smo zato skupno odgovorni. Napačno bi bilo, da bi se ob tem pojavljale še kakšne osebne težnje, kot smo to videli lani v Rogški Slatini. Z občani se je potrebno pomeniti, jim temeljito pojasniti stvari in ti se naj odločajo.

O materialnih vprašanjih šol sem že spregovoril, posebno še o delitvi osebnih dohodkov, Res je še to, da bi morali v šolstvo vložiti dosti investicij, če bi hoteli vse primerno opremiti, da so potrebne številne adaptacije kot n. pr. v Kostivnici, da je potrebno čimprej dograditi šolo v Lesičnem in podobno rešiti vprašanje šolstva v Rogški Slatini. V šolstvu pa imamo še probleme, ki so bolj subjektivnega izvora. Naši prosvetni delavci vlagajo veliko naporov v svoje delo in jih tudi morajo vlagati, če hočejo pri takšnem stanju zadovoljiti izobraževalno vzgojne smotre, ki jih začrtujejo učni načrti. Vendar opažamo na drugi strani, da si komunalna vzgoja še ni v dovoljni meri utrdila poti v učilnice. Vzgoja mladega rodu mora temeljiti na aktualnosti, stvarnem življenju in tradicijah naše revolucije. Prav posebno bi se podčrtal, da je potrebno učiteljskemu kadru, ki je v občini pretežno mlajši posvečati vso skrb, da se bo idejno politično izpopolnjeval, da bo spremljal dogajanja in aktualno problematiko našega razvoja, procese v občini in to prekvašeno, vzgojno dostopno posređoval mlademu rodu. To še pogrešamo, v tej meri bi morali poskrbeti za komunalno vzgojo bolj intenzivno. Poleg tega je videti, da je močno uplahnila družbena izvenšolska aktivnost prosvetnih delavcev. Res je to, da mi danes ne potrebujemo več učiteljev - aktivistov, ki bi neposredno sodelovali na terenskih akcijah pri odkupih, pobiranju članarine; potrebujemo pa prosvetne delavce, ki so aktivisti v šoli in to v tem smislu, da prenašajo pozitivne vplive on zunaj v šolo odnosno šolo v življenje. Vendar ne mislim samo na to, prosvetni delavci so vselej bili najširši pobudniki v dejavnosti prosvetnih društev, česar pa danes ni več v toliki meri. Deloma so tu objektivni vzroki. Z vedno močnejšim tehničnim razvojem s tem, da je tudi v naši občini več kinoprojektorjev, radijskih sprejemnikov in televizorjev, ni več tako močnih potreb za prosvetno dejavnost v društvih, toda tu ne gre samo za dramske uprizoritve, temveč predvsem za razgibano klubsko življenje, pri čemer bi večini naj sodelovali tudi prosvetni delavci. Naloga šole, polskega kolektiva se ne neha na šolskem pragu, temveč se širi na celotno okolje. Na to uplahnitev so vplivale tudi spremembe v kriterijih za nagrajevanje prosvetnih delavcev. Lahko mirno rečem, da tudi za naše območje velja, kot so nekje zaključili, da imamo tri vrste prosvetnih delavcev: aktivne,

pasivne, in indifirentne. O problemih po vprašanju nagrajevanja in delitve osebnih dohodkov, ki so bili v ospredju je bila slabost še to, da so ob tem problemu vzgoje postajali drugorazredni. Več skrbi bo potrebno posvečati še so delovanju šolskih odborov in učiteljskih kolektivov, da bodo le ti poglobljeno obravnavali poleg materialnih še vzgojne probleme, da bodo sodelovali na osnovi širokih dolžnosti in pravic, ki jih imajo, toda v upravičenih mejah zdrave demokratičnosti, ki ne sme biti skregana s temeljnimi osnovami strokovnosti. Zdaj, ko delamo temeljito analizo šolske mreže, je prav, da se poglobimo tudi v notranjo problematiko naših šol, kolektivov in šolskih odborov ter najboljše načrtamo nadaljnje delo. Naš skupni cilj ob tem pa mora biti prvenstveno: zdrava, uspešna vzgoja naše mladine!

Tovarišice in tovariši, skrbi za človeka, krepitvi medsebojnih odnosov, uveljavljanju občanov v komuni, k temu cilju moramo usmeriti težišče dejavnosti v vrstah SZDL. Zavedati se moramo, da občina ni ljudski odbor, da smo občina mi vsi. Ko bomo v prihodnjih dneh razpravljali o predlogu občinskega statuta, se moramo vsi zavedati, da to ni predlog občinskega ljudskega odbora, temveč naš bo predlog vseh občanov. S štatutom si občani pišejo svojo lastno prihodnjost, postavljajo temelje nadaljnjega razvoja. Vsi se moramo poglobiti v pisanje štatuta, da bomo skupno utemeljili primerno notranje uravnotežje štatuarčnih odnosov, ki bodo čvrsta podlaga za življenje šmarske občine. Tu gre še posebej za vprašanje krajevnih skupnosti, pri čemer je potrebno paziti, da se ne bodo uveljavljale tendence klasičnih oblik nekdanjih malih občin., krajevnih ljudskih odborov, ker je vloga krajevnih skupnosti, notranjih odnosov v tej skupnosti bistveno spremenjena, ima svojstvene pozitivnosti tako pri vključevanju občanov kot proizvajalcev in upravljalcev hkrati, kakor tudi kot samostojno pravno telo, ki ima v mejah lastnih gospodarskih pogojev zelo široke pristojnosti in možnosti. SZDL bo prav pri tem morala biti najmočnejša opora občanov, ko se bodo vraščali v lastno vlogo v okviru krajevnih skupnosti, kakor bodo posebno simpatični istočasno morali biti najmočnejša opora delavcem pri oblikovanju notranjih statotov GO.

Naloge, ki so pred nami so obsežne. V letošnjem letu bodo tudi volitve. SZDL je odgovorna v največji meri, da uveljavi iz svojih vrst najboljše ljudi, da bodo kandidirali, da prikaže dosedanje splošne uspehe v družbenem razvoju, ki so dejansko ogromni, da se snodi ljudskih množic nezadržno bori za socializem. Upam, da bo razprava sama še bolj nakazala našo nadaljno pot, bolj osvetlila probleme, ki sem jih omenil in dala konkretne pobude za rešitev teh problemov.

Dovolite še, da se na tem mestu zahvalim vsem, ki so v vrstah SZDL s svojim nesebičnim vlaganjem velikih naporov prispevali k napredku, posebno še tistim tovarišem, ki so sodelovali v vodstvih SZDL in takrat predali svoje mesta mlajšim, da bodo nadaljevali začeto delo. Posebno zahvalo izrekam vsem predavateljem, ki so izredno požrtvovano pojasnjevali gradivo predosnutka Ustave našim občanom. Posebej pa se v imenu

občinskega odbora SZDL in v svojem imenu zahvaljujem za nesibično in uspešno sodelovanje ter izrekam priznanje naslednjim krajevnim organizacijam: Osredek, Polje ob Sotli, Podčetrtok, Kozje, Ratanska vas, Gorjane, Bistrica ob Sotli, Lesično - prav posebej pa še naslednjim tovarišicam in tovarišem: Anici Hostnik, Hildi Matkovi, Adeli Rauterjevi, Jaku Leskoškú, Francu Zupancu, Francu Renierju, Sandiju Videčnik, Stanetu Čuješ, Ivanu Babič, ing. Satnku Gobcu, Jošku Lojenu, Branku Butu, Edvinu Koleši, Viliju Šandorju, Maririci Bračun, Slavku Zupancu, Dragici Majhnovi, Jakobu Černeliču, Antonu Soku, Stefki Lupšetovi, Dragu Kuneju, Jožetu Kuneju, Tinetu Plevčaku, Vinku Skaletu, Valentinu Reberšaku, Avgustu Vipotniku, Ivanu, Jagriču, Antonu Napastu in Simonu Jaranku ter še vsem ostalim, ki se ob vsakodnevem delu trudijo za uspeh šmarske občine in celotne skupnosti, toda preveč jih je, da bi jih lahko poimenoval.

Občinski odbor SZDL se še enkrat zahvaljuje tov. Milanu Crepinšku do nedavnega predsednika občinskega odbora in sekretarju Francu Kovaciču za veliko prizadevanje in uspešno organizacijsko delo ter jima želi na novih delovnih mestih v skupnem prizadevanju še obilo novih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Prav tako želim pri nadaljnjem delu obilo uspehov vsem KO SZDL in vsem občanom, ter ob tej priložnosti predlagam, da osvežimo v počastitev 20. obletnice naše republike tekmovanja, ki naj razgiba naše krajevne organizacije v delu. Skrb za človeka, enotno sožitje šmarske občine in delovni uspehi, naj bodo najlepši pozdrav naši mladi republiki.

Sklepi občinske konference
S Z D L,
dne 19.1.1963 v Rog.Slatini

Komisija za sklepe, ki jo je imenovala občinska konferenca, je spremljala delo konference in na osnovi poročila občinskega odbora SZDL, referata predsednika občinskega odbora SZDL in pestre razprave izoblikovala naslednje sklepe:

1. Na osnovi pisane problematike v šmarski občini je komisija mnenja, da bi v prihodnje posvečali posebno skrb razvoju in krepitvi krajevnih organizacij SZDL, ideološki vzgoji in izobraževanju članstva in občanov, razvoju vseh ostalih družbenih organizacij in društev ter uveljavljali tesno sodelovanje, v katerem bi usmerjali celotno družbeno življenje v občini.
2. V gospodarskih organizacijah je potrebno dosledno uveljavljati načela samoupravljanja po ekonomskih enotah, razširjevati proizvodne osnove in uveljavljati socialistično nagrajevanje.

3. Vztrajno je potrebno iskati vse možnosti in načine za širjenje in krepitev družbenega sektorja v kmetijski proizvodnji ter se zavzemati za sodelovanje z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci. Pri tem naj bo vselej poudarjeno, da zasebna proizvodnja dopolnjuje družbeno proizvodnjo, ki pa naj vedno bolj skrbi za širši obseg kmetijske proizvodnje skozi predelovanje do dokončnih izdelkov.
4. KO SZDL v izrazito kmetijskih področjih morajo biti v celoti seznanjene z načrti o širjenju družbenega sektorja na površinah sedanje zasebne lastnine.
5. Turistično dejavnost moramo vztrajno krepiti in vanjo vključevati vse dejavnosti, ki se ukvarjajo z uslugami, posredovanjem blaga in opravljanjem storitev. Pospešeno in načrtno je potrebno ustanavljati turistična in olepševalna društva v krajih, ki leže ob primernih prometnih zvezah, da bodo društva skrbela za olepšavo naravno znamenitih področij. Občinski ljudski odbor naj omogoča ustanovitev gostišč na takih točkah tudi v zasebnem sektorju, če družbeni za to nima pogojev.
6. Samoupravni organi v delovnih organizacijah naj bolj skrbno in z družbeno odgovornostjo sestavljajo gospodarske nacрте, ki naj bodo odraz mobilizacije vseh proizvodnih zmogljivosti in tržnih potreb ob stalnem iskanju skritih možnosti pri krepitvi proizvodnosti dela.
7. Investicijska sredstva moramo gospodarsko preračunljivo vlgati v tehnološko preštudirane obrate ob upoštevanju gospodarsko zanimivih rekonstrukcij obratov, ki so tehnološko zastareli.
8. KO SZDL naj se skrbno pripravijo za naloge, ki si jih v letu 1963 postavljamo z družbenim planom, ker bodo pri izvedenju plana odločujoče mobilizacijske sile.
9. V zvezi z naglim razvojem socialističnih družbenih odnosov, spričo napredka tehnike in znanosti ter revolucionarnega napredka v materialni proizvodnji, se spreminja tudi sistem izobraževanja in se prilagaja novim družbenim potrebam. Družbeni faktorji organizacije SZDL naj nudijo vsestransko in konkretno pomoč delovnim kolektivom in organom upravljanja pri šolah.
10. Kolektive in šolske odbore je potrebno usposobiti, da bodo samostojno gospodarili s sredstvi, ki jih družba daje, da bodo ta sredstva uporabljena za kar najboljše uresničevanje izobraževalno-vzgojnega procesa, po določenih potrebah družbe in da bodo upoštevana socialistična načela delitve osebnih prejemkov.
11. Organizacije SZDL ter ostali družbeni in politični činitelji naj aktivno sodelujejo pri urejevanju šolske mreže v šmarnski občini, da bodo mladini omogočeni normalni pogoji obveznega izobraževanja.

12. Posebno skrb moramo posvetiti komunalni vzgoji občanov in to bolj konkretno in preprečljivo vnašati tudi v izobraževalno-vzgojni proces osnovnih šol, da že pri mladini razvijamo zavest pripadništva komunalni skupnosti in jo seznanjamo z osnovnimi družbenimi, gospodarskimi in kulturnimi dejavnostmi ter problemi.

13. Sredstva za družbeni standard je potrebno vlagati v objekte, ki bodo posredno ali neposredno krepili gospodarsko dejavnost. Družbena sredstva za stanovanjsko izgradnjo je potrebno razdeljevati tako, da se stimulirajo lastna sredstva. V planu stanovanjskega sklada pa naj bi določili posebno kvoto, ki jo bodo koristili borci NOB.

14. Sredstva štipendij je potrebno namenjati za vszgojo kadrov v vseh gospodarskih panogah ob upoštevanju prioritete za otroke borcev.

15. Organizacije SZDL naj se poglobijo v problematiko in obdelavo statuta občine Šmarje pri Jelsah ter neposredno sodelujejo pri krepitvi in rasti bodočih krajevnih skupnosti.

KO SZDL naj sklepe občinske konference temeljito proučijo ter na osnovi tega izdelajo konkretne delovne programe za svoje območje. Doslej smo ugotavljali, da si nekatere KO SZDL v preteklih letih takih programov niso napravile; tokrat naj ne v občini niti ene krajevne organizacije, ki ne bi izdelala primerne delovnega programa. Te programe naj pošljejo vse KO SZDL občinskemu odboru SZDL najkasneje do 1.marca 1963, da bomo lahko izdelali občinski delovni program. Istočasno opozarjamo KO SZDL, da razpisujemo TEKMOVANJE, med KO SZDL v občini, V POČASTITEV 20.OBLETNIČE REPUBLIKE, v kar se vključite. Tekmovalne pogoje bo izdelala posebna komisija in jih razposlala v prihodnjih dneh.

Celje - skladišče

D-Per

575/1963

1119630158,1

OSREBNA KNJ. CELJE